

diskussion om regeringens handlingsplan, som blev fremlagt i marts 2002, og som det må stå klart for enhver er et godt bud på, hvad der bl.a. kan gøres. Men det er selvfølgelig klart, at vi ikke hviler på laurbærrerne. Der vil jo altid være tale om andre gode initiativer, som man kan iværksætte, og også i forbindelse med finansloven er der iværksat yderligere initiativer.

Jeg vil dog fastholde, at jeg tror, at de elementer, der indgår i lovforslaget, vil have en holdningsbearbejdende effekt på lang sigt, ikke mindst på den gruppe meget unge, forhærdede kriminelle, som nu får sendt et klart signal om, at den kriminalitet, man har begået i en ung alder, også er en kriminalitet, som samfundet ser på med alvor, og ikke en kriminalitet, der – om jeg så må sige – bliver slettet af statistikken, fordi man fylder 18 år.

Kl. 20.35

Jeg tror, de initiativer vil have en effekt, men i og med at SF har tilkendegivet, at man vil genoprette lovforslaget, så det bliver i overensstemmelse med Straffelovrådets betænkning, får hr. Morten Bødskov jo nok mulighed for at stemme imod de tiltag, som regeringen foreslår her.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg siger tak for den lille pjece. Den har vi jo drøftet et par gange, i hvert fald her fra talerstolen, og alene størrelsen og sideantallet er jo et ganske godt udtryk for, hvor ambitiøs regeringens forebyggelsesindsats rent faktisk er. Det har været Socialdemokratiets pointe hele vejen igennem.

Hvad er det, der lægges op til i den finanslov, som justitsministeren også nævnte her til sidst? Ja, konsekvenserne er, at de meget massive besparelser, som kommunerne må foretage på folkeskoleområdet, fortsætter; over 40 pct. af landets kommuner sparer på folkeskolerne på grund af regeringens økonomiske politik. Også besparelserne på byfornyelsen fortsætter, uagtet vi ved, at det, der sker, hvis man løfter kvarterer og fornyer nedslidte boligområder, er, at vi får mere tryghed, og vi får mindre kriminalitet.

Derfor vil jeg stadig mene, at regeringens politik på området mangler sammenhæng, og en lille A 5-pjece på ikke engang 20 sider hjælper altså ikke på de problemer.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nu er behandlingen af L 99 jo ved at udvikle sig til en minidebat om finansloven, kan man næsten høre.

Jeg vil sige til hr. Morten Bødskov, at regeringen gerne lader sig måle på handlinger og ikke på sideantallet i et hæfte. Det er nemlig de ting, man iværksætter, der i sidste ende viser, om det, man gør, er det rigtige, og derfor ser jeg med allerstørste sindsro på, at vi har gjort det til en dyd at lave korte, koncise og præcise handlingsplaner frem for alenlange redegørelser, som har mange ord, men ingen handling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 100: Forslag til lov om hold af dyr.

Af fødevareministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 26/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Kirk (V):

De to lovforslag, L 100 og L 101, som regeringen nu fremsætter, drejer sig bl.a. om at stadfæste nogle simple og naturlige spilleregler for såvel dyrlæger som landmænd. Reglerne skal overholdes, ellers får det konsekvenser for de ansvarlige. Langt de fleste, langt de fleste steder har danske husdyr det godt, men et enkelt broddent kar er et for meget.

Forslaget til lov om hold af dyr er en del af lovforenklingen på jordbrugsområdet. Lovforslagets overordnede formål er at sikre, at husdyrhold sker på ansvarlig måde, således at men-

neskers og dyrs sundhed og fødevareresikkerheden tilgodeses. Forslaget samler alle hidtidige bestemmelser, der omhandler den besætningsansvarliges ansvar over for husdyrene.

Især den seneste tids debat har vist, at der er behov for at stadfæste, hvad der er almindelig logik. Ansvar for dyrenes sundhed ligger hos både den besætningsansvarlige og dyrlægen, og dette lovforslag set i sammenhæng med forslaget til lov om dyrlæger præciserer ansvarsfordelingen mellem dem. Som noget nyt kan den ansvarlige for et dyrehold frakendes retten til at eje eller holde dyr, hvis vedkommende har gjort sig skyldig i en grov eller gentagne overtrædelser af loven eller af regler, der er fastsat i medfør af loven eller af Det Europæiske Fællesskabs forordninger.

Forslaget giver ministeren hjemmel til at stille krav om, at personer, der er beskæftiget i bedrifter, hvor der anvendes receptpligtige lægemidler, skal gennemgå et kursus i anvendelse af lægemidler. Kurset skal være godkendt af ministeren, og bestemmelsen er et led i bestræbelserne på dels at mindske forbruget af medicin i husdyrholdet, dels at sikre korrekt anvendelse af medicin, når det er nødvendigt.

Et andet væsentligt formål med lovforslaget er overvågning og bekæmpelse af husdyrsygdomme og zoonoser. I den forbindelse sikres sporbarheden med klare regler og ansvarsfordeling. Hensynet til eksport af animalske produkter og levende dyr skal tilgodeses. Det skal således være muligt at eksportere efter så enkle regler som muligt, uden at Danmarks veterinære stude sættes over styr.

Kl. 20.40

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med dyreværnsloven, der henhører under justitsministerens ressort. Til lov om dyrlægegering m.v. er overført en bestemmelse, hvorefter den ansvarlige for et dyrehold kan frakendes retten til at behandle dyr med receptpligtige lægemidler, hvis vedkommende har gjort sig skyldig i en grov eller gentagne overtrædelser af reglerne herom.

Med dette lovforslag og forslaget til lov om dyrlæger bliver det muligt at udlevere medicin til behandling af forventet sygdomsudbrud, når dyrlægen har konstateret risikoen, og der foreligger en sundhedsrådgivningsaftale. Der vil i første omgang blive tale om gennemførelse af et forsøgsprojekt som en anerkendelse af det højere uddannelsesniveau i landbruget. Landmænd får i dag en uddannelse på mellem 4 og 6 år, der

også indeholder megen praktik, og det er derfor sund logik og i tråd med lovens intentioner at uddelegere mere ansvar til den besætningsansvarlige.

Med forslaget til lov om hold af dyr får vi placeret ansvaret for dyrenes sundhed samtidig med en lovforenkling. Venstre støtter varmt lovforslaget, og på Det Konservative Folkepartis vegne har jeg lovet at sige, at de ligeledes tilslutter sig lovforslaget.

Henrik Dam Kristensen (S):

Da vores ordfører, fru Inger Bierbaum, ikke kan være til stede, har jeg lovet på hendes vegne at fremføre Socialdemokratiets synspunkter.

Forslaget til lov om hold af dyr er en sammenskrivning af en lang række nugældende love og bestemmelser. Socialdemokraterne lægger selvfølgelig vægt på overskuelighed i lovgivningen, og derfor sætter vi pris på sammenskrivningen. Ministeren skal have ros for at videreføre det arbejde, vi påbegyndte under vores sidste regeringsperiode.

Socialdemokraterne ser med tilfredshed på, at dyrevelfærd og fødevareresikkerhed er i højsædet. Det er positivt, at disse ting fremhæves i formålsparagraffen.

Vi tilslutter os tanken om, at alle, der holder dyr eller har med dyr at gøre, påtager sig et meget omfattende ansvar for dyrenes sundhed og for menneskers sundhed via fødevareresikkerheden. Det gælder også for alle i den animalske produktion, detailhandel, affaldsafskaffelse, ja, for hele området.

Socialdemokraterne er især tilfredse med, at lovforslaget indeholder, at folk i den primære sektor – altså landmanden selv – ligesom i veterinærsystemet kan straffes ved at få frataget retten til at have med dyr at gøre og retten til medicinering af dem, og at straffen kan skærpes til fængselsstraf i op til 2 år ved grov overtrædelse. Til gengæld havde vi gerne set en større fokus på dyrevelfærd, og med de seneste skandalesager i frisk erindring kunne vi have håbet, at flere bestemmelser var blevet skærpet.

Socialdemokratiet ønsker bestemmelser, der hindrer ekstrem avl af dyr, som medfører belastning for dyrenes fysiologi. Det er for nylig kommet frem, at omkring 10 pct. af de grisesøer, som indsendes til slagtning, har sår, som er forårsaget af dårlig trivsel i staldene. Her har tilsynet hos den enkelte landmand ikke været godt nok. I det hele taget er det vanskeligt at forholde sig konkret til den foreslåede kontrol af tilsynet, for-

di det først er ved selve anvendelsen af lovgivningen, man kan se konsekvenserne. Der er for mange upræcise ministerbeføjelser.

Som nævnt lægges der i lovforslaget op til, at de enkelte ejere og producenter har det overordnede ansvar for fødevarerikigheden og dyrevelfærden, og at ministeren afgør, hvilke forbud og påbud der udstedes. Det er vanskeligt at se, hvordan kontrolinstansen kan håndhæve reglerne, og i det hele taget giver det anledning til spørgsmål med alle disse beføjelser, som tildeles ministeren.

Socialdemokraterne havde også håbet på en skærpelse af reglerne om jagtret og udsætning af vilde dyr. Dyrenes Beskyttelse har netop offentliggjort en rapport, hvori de dokumenterer, at det ofte foregår under kummerlige og helt uacceptable forhold; og det vil vi i udvalgsarbejdet stille spørgsmål om.

I forbindelse med udvalgsarbejdet vil vi stille spørgsmål til § 11 om brugen af genteknologi og kloning og om de mulige fødevarerikigheds- og dyresundhedsmæssige problemer på dette område. Jeg håber ikke, at genteknologien og specielt kloning kommer ind ad bagvejen med dette lovforslag.

Vi vil fra Socialdemokratiets side gå ind i udvalgsarbejdet på en konstruktiv vis, og vi vil bestrebe os på at sikre dyrs velfærd og menneskers sundhed og ansvar i alle led.

Christian H. Hansen (DF):

I Dansk Folkeparti finder vi det positivt, at regeringen med dette lovforslag forsøger at opnå en forbedring af lovgivningen ved at samle en række af Fødevarerministeriets love og bestemmelser om hold af dyr i ét samlet forslag.

Jeg er udmærket bekendt med, at i bemærkningerne til lovforslaget er det anført, at lovforslaget må ses i sammenhæng med dyreværnsloven, der henhører under Justitsministeriets ressort. Efter dyreværnsloven skal dyr behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, og her mener vi i Dansk Folkeparti helt klart, at ordene »bedst muligt« kan gradbøjes meget, hvis man vil. Vi ser jo i mange sager, at det vil man gerne, og derfor mener vi overordnet, at der i dyreværnsloven også skulle stå »skal beskyttes mod smerte, lidelse, angst, osv.« Derfor burde der også i lovforslaget, der er til behandling i dag, stå i § 1, at »Lovens formål er at sikre,

at hold af dyr skal ske på ansvarlig vis«, ikke som udformet i lovforslaget »... sker på ansvarlig vis ...«.

Kl. 20.45

Dansk Folkeparti kan godt følge Dyr lægeforeningens kommentar til § 1, nemlig at Dyr lægeforeningen finder, at bestemmelsen er for svag med hensyn til dyrenes sundhed, og at det bør fastslås, at dyrenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov skal tilgodeses. Vel vidende at ministeren har lyttet til mange af de ønsker, der har ligget i dette udspil, er der stadig behov for, at hensynet til dyrenes adfærdsmæssige behov kommer med. En bedre præcisering i formålsparagraffen kunne altså være ønskelig.

Der er en række nye tiltag i lovforslaget, som Dansk Folkeparti er meget enig i, bl.a. bestemmelserne om offentliggørelse af kontrolresultater og indsættelsen af en bestemmelse, der svarer til fødevarerikighedslovens offentliggørelses-hjemmel. Ligeledes svarer § 69 til en lignende bestemmelse i dyreværnsloven, hvorefter man kan frakende en besætningsejer retten til at holde dyr for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum. Dansk Folkeparti er meget glad for, at det er kommet med i L 100.

Det er vores håb, at man vil gøre brug af denne paragraf i langt flere tilfælde, end vi har set hidtil – altså forstået således, at man virkelig gør brug af paragraffen, når der er behov for det. Der har bestemt været eksempler på, at man måske ikke har slået så hårdt ned, som jeg mener man skulle have gjort, så Dansk Folkeparti vil følge meget nøje, om paragraffen også bliver brugt efter hensigten, og at man i øvrigt bruger de redskaber, der i virkeligheden er mulighed for at bruge.

Sluttelig vil jeg nævne, at lovforslaget hæver strafferammen for alvorlige overtrædelser. Det finder Dansk Folkeparti også positivt.

Med disse bemærkninger kan jeg meddele, at Dansk Folkeparti ser frem til en positiv udvalgsbehandling af lovforslaget, men jeg har også den slutbemærkning, at vi mener, at også de foreninger, som gør en aktiv indsats for at bevare gamle husdyracer, burde have haft lovforslaget til høring.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kristen Touborg som ordfører og derefter hr. Keld Albrechtsen.

Kristen Touborg (SF):

I SF synes vi, det er udmærket, at lovgivningen forenkles, som der er lagt op til her, hvor man samler en del love og bekendtgørelser og tager noget fra dyrlægeoven med. Jeg tror overordnet, at denne forenkling vil gøre tingene lidt mere overskuelige.

Vi er også godt tilfreds med, at der gives bedre mulighed for offentliggørelse af kontrolresultater. Vi synes dog nok, at der er lidt uld i mund, når der skrives, hvad der skal offentliggøres og ikke offentliggøres af resultaterne. Vi vil godt se lidt nærmere på, om det trænger til at blive præciseret nærmere og strammet op. Den omstændighed, at der bliver lagt op til nogle skærpede straffebestemmelser, synes vi også er udmærket.

Så kommer jeg til det lidt mere negative, jeg har at sige om lovforslaget, og det er først vedrørende opdræt af såkaldt vildt, altså fasaner, agerhøns og ænder. Vi synes, det er en uskik, at der på denne måde opdrættes vildt, som efterfølgende udsættes og bliver affivet på en ret smertefuld vis, så det er en af de ting, vi gerne vil se på for at prøve, hvad vi kan få ind for at få skærpet reglerne på området.

KL 20.50

I det hele taget synes vi, at der er for mange ekstreme produktionsforhold, som man bør være mere opmærksom på, end man er i øjeblikket. Skulderysårerne på grisesøerne er sådan set kun en af de aktuelle ting, som man kan sige er udtryk for ekstreme produktionsforhold.

En anden ting er, at på trods af, at der står i dyreværnsloven, at halekupering af svin er noget, der kun må ske efter en særlig beslutning og en særlig vurdering, er der vel næppe nogen af os, der er i tvivl om, at mellem 95 pct. og 98 pct. af alle svin bliver halekuperet. Også det er en produktionsform, som dyrene reagerer på, og det er for os at se et tegn på, at dyrene ikke har det godt nok.

Vi synes altså, at der er nogle løse ender, der trænger til at blive præciseret og strammet alvorligt op, og på den baggrund vil vi gå ind i udvalgsarbejdet og deltage aktivt i det.

Keld Albrechtsen (EL):

Det kunne i sig selv være en positiv tanke at have en lov om hold af dyr, men om det lovforslag, der ligger her, kan man nok sige sammenfattende, at det er for hårdt over for de små og for lemfældigt over for de store. Det er vel heller ikke overraskende, når det er et forslag fra en borgerlig regering, at det er sådan.

Det er faktisk urimeligt, at man lægger et sådant væld af bureaukratiske foranstaltninger ned over de små, og især de ganske små producenter. Fremover vil det faktisk være umuligt, i hvert fald umuligt på lovlige vis, at have et lille dyrehold på nogle få dyr, fordi det bureaukrati, man skal igennem, i praksis vil gøre det enten umuligt eller ulovligt. Jeg tror dog ikke, det vil holde helt op, især ikke i de tyndere befolkede egne i Jylland, hvor man stadig vil kunne holde et par får eller et par geder. Men lovforslaget vil medføre, at det kommer til at foregå uden for lovens rammer, og jeg tror, ministeren ved nærmere eftertanke vil kunne se, at det er der sådan set ikke nogen der opnår nogen gevinst ved.

Til gengæld må man sige, at vi har et grundlæggende problem ved dyrehold her i Danmark. Vi har en industriel produktion inden for især svineavl, som i stigende grad ødelægger dyrenes immunsystem. De opbevares i enorme stalde under forhold, som gør, at de ikke kan opbygge deres eget forsvar mod sygdomme, og de får steriliseret foder i stedet for det naturlige foder, som kunne opbygge deres immunforsvar til at modstå salmonella eller andre infektioner.

Når det ikke længere virker, er man nødt til at lave yderligere foranstaltninger, yderligere medicinering osv., osv., og så er man inde i en ond cirkel, hvor den industrielle produktionsform, som vi har inden for svineavl, gør det vanskeligere og vanskeligere at undgå fremtidige epidemier, nye sygdomsformer og en generel svækkelse af immunsystemet.

Sygdomsproblemet er det største problem, vi overhovedet har i husdyravlen i dag. Det gør forslaget til gengæld ingenting ved, og det er derfor, jeg mener, det er for lemfældigt over for de store. Vi vil selvfølgelig gerne se på, om man kan gøre noget, men når man bruger hele skytset på at gøre det plaskumuligt for ganske små producenter at få det til at fungere, synes jeg altså, at man har ramt lidt ved siden af, for det er jo ikke her, sygdommene kommer fra.

Så vil jeg ligesom Dansk Folkeparti sige, at høringskredsen har været for begrænset. Det havde været rimeligere, om man f.eks., som det blev nævnt, havde taget de mennesker med, der arbejder for at bevare de gamle husdyr racer, men der er også andre og især dem, som ikke er professionelle storavlere, som man burde have taget med på råd, inden man fremkom med forslaget.

Jeg vil sige, at i den forstand er det ikke noget særlig liberalt forslag. I tankegangen er det i vir-

keligheden mere et konservativt forslag, for hvis meningen havde været, at det skulle være muligt at udfolde sig i dette land uden på forhånd at blive placeret i nogle rammer, der gør det hele plaskumuligt, ville man nok have hørt nogle flere mennesker på forhånd. Ministeren har jo nok haft forfærdelig travlt og har ikke haft tid til at høre folk, men man kan da i det mindste håbe, at vi undervejs i udvalgsbehandlingen kan få den fornødne tid, så der bliver mulighed for, at folk kan få tid til at gøre indsigelse mod de bestemmelser i lovforslaget, som de finder er urimelige.

Kl. 20.55

Min konklusion er altså, at vi vil følge behandlingen af lovforslaget. Vi håber, at det kan få en lidt mere rimelig vægtning mellem små og store, og så vil vi vende tilbage ved andenbehandlingen, når vi har taget stilling til, om vi har opnået resultater, der gør, at vi vil kunne støtte forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning og nu også hr. Christian H. Hansen.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu kommer jeg fra Jylland, hvor vi selvfølgelig følger reglerne, så vidt det er muligt.

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg forstår ikke, at der skulle være forskel på store og små. Jeg tror da selv, at også den lille producent med et par får, som hr. Keld Albrechtsen brugte som eksempel, vil være ret tryk ved, at det er dyrlægen, som kommer og behandler, for han kan vist aldrig selv få rutinen.

I øvrigt kan loven vel aldrig blive mere bureaukratisk, end den har været. Forslaget er en sammenskrivning og en forenkling, det må selv hr. Keld Albrechtsen da give mig ret i. Jeg håber da, han har læst på det, han snakker om.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg kan da starte med at sige, at jeg også er fra Jylland, og i det distrikt, jeg kommer fra, overholder vi enhver lovgivning til punkt og prikke.

Jeg vil gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, hvad han mener, når han fremhæver heroppefra, at forslaget skulle give problemer for små dyrehold, og at det hele skulle blive for bureaukratisk. Hvad er det lige nøjagtig i lovforslaget, som peger konkret på, at sådan vil det blive?

Hvis man læser lovforslaget igennem, kan man

ikke finde nogen punkter om det, men hvis det skulle være sådan, at der er en side, der er faldet ud af det, jeg har læst, vil jeg gerne have, at hr. Keld Albrechtsen fremfører det i dag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu kan jeg forstå, at i dele af Jylland overholder man lovgivningen, i det omfang det er muligt, og i andre dele af Jylland overholder man den til punkt og prikke. Det er jo ikke nødvendigvis det samme, og det kunne vi have en lang debat om.

Så bliver der spurgt, hvad det er i lovforslaget, der gør tingene bureaukratiske. Hvis man f.eks. som småavler af husdyr vil sælge en høne eller en due, skal man være registreret som sælger, og man skal vist endda registrere de personer, man har solgt duen til, i 5 år. Dette CHR-register vil altså gøre livet ganske surt for en, som har en due at sælge. Det er bare for at nævne et eksempel på det, jeg var inde på. Det er jo meget teknisk, men jeg håber, at det kan klargøre, hvori problemet består.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige, at det var en lidt tynd forklaring, der kom her fra hr. Keld Albrechtsens side om, at det lige pludselig skulle blive bureaukratisk, fordi en småavler skal registreres.

Jeg må henlede opmærksomheden på, at da vi havde krisen med Newcastle disease, viste det sig faktisk, at det var en af de ganske små avlere, som spredte sygdommen. Derfor er det vel kun rimeligt, at man nu får taget hånd i hanken med sådan nogle ting, så vi undgår en katastrofe som den, Newcastle disease faktisk viste sig at blive. Det må hr. Keld Albrechtsen også kunne se det rimelige i.

Kl. 21.00

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er jo indlysende, at hvis vi vælger at have en ordening, hvor små avlere også kan være der, så kan der selvfølgelig være en risiko. Den vil være begrænset og vil kunne klares med en forsikringsordning, hvis det endelig skulle gå galt. Nu var problemet med Newcastle disease jo også, at fordi erhvervet ikke havde fået lavet en forsikringsordning, så endte regningen på skatteydernes bord. Men vi vil da gerne kigge på, om man kan lave en rimelig forsikringsordning.

Men efter min mening er det korte af det lange, at hovedparten af de alvorlige sygdomme og især ud i fremtiden vil være forårsaget af den industrielle produktion og ikke af de små avlere. Derfor står man nu over for det valg, om man overhovedet vil have mulighed for at have de små avlere, altså folk, der har slået sig ned på landet og har et par husdyr ved siden af.

Jeg tror ikke, at de holder op med at have husdyr. Der er jeg mere enig med hr. Kirk, som siger, at man vil overholde lovgivningen i det omfang, det er muligt, end med hr. Christian H. Hansen, som tror, at den vil blive overholdt. Det tror jeg ikke på, og så vil det bare komme til at foregå uden for lovens rækkevidde. Det har vi jo ingen fordel af.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Christian H. Hansen for den sidste korte bemærkning til hr. Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at hr. Keld Albrechtsen simpelt hen ikke er nok inde i det her stof, for med hensyn til Newcastle disease handler det jo ikke om, hvorvidt vi skal have en forsikringsordning eller ej. Det handlede om, at en lille producent fik spredt smitten ved at køre rundt og sælge dyrene i Jylland. Så er det da rimeligt, at man får det registreret, således at alle er med, og man har kontrol med alle, så man undgår de her katastrofer.

Det har intet med en forsikringsordning at gøre, om man skal have kontrol eller ej. Det havde man i øvrigt en diskussion om efterfølgende, hvor erhvervet sammen med ministeriet arbejdede hen i retning af nogle fornuftige løsninger.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er det jo alt sammen, som jeg tror hr. Henrik Dam Kristensen var inde på, overladt til ministeren ved bemyndigelse, så vi aner i virkeligheden ikke, hvad det er, vi diskuterer. Det er noget ministeren efterfølgende kommer og fastsætter. Men hvis ministeren vil komme op og fastlægge og beskrive for os, hvordan det her kommer til at fungere, sådan at vi kan tage stilling til det, før vi vedtager loven, så vil jeg da ikke udelukke, at vi vil se positivt på det.

Men at give en bemyndigelse til ministeren til at indføre et system, som vil trække et centner tungt bureaukrati ned over alle små avlere, det

vil vi ikke være med til. Så kan det godt være, at jeg har set spøgelse ved højlys dag, men det kan man jo ikke vide, før man har set, hvilke regler ministeren kommer med, og det kommer ministeren først med, efter at vi har vedtaget lovforslaget.

Så må jeg ikke bede om, at det flertal, der tegner sig med Dansk Folkeparti og regeringspartierne, uddyber og præciserer, hvad det er for en bemyndigelse, de i virkeligheden gerne vil have.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det afstedkom en kort bemærkning fra hr. Jens Kirk, og han kommer nu.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget yderligere, men der er mellem 30.000 og 40.000 deltidsbrug, som kunne være de potentielle med små husdyrhold, og jeg vil gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, om han finder det rimeligt og ikke uforsvarligt, at de skulle gå fri, medens de måske 15.000 storproducenter, der bliver tilbage, absolut skal have det hele, som de også gerne vil. Er det ikke urimeligt og uforsvarligt, at to tredjedele af antallet af steder skal gå fri?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen, og derefter er der meget, der tyder på, at vi kan gå videre til hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jo, det ville givetvis være urimeligt, hvis de skulle gå fuldstændig fri for enhver kontrol. Det er jeg enig i. Men det vil på den anden side også være urimeligt, hvis de skulle underkastes den samme form for kontrol som de kapitalistisk drevne storlandbrug. Der synes jeg vi må foretage en sondring, for det er to forskellige verdener, der har udviklet sig i landbruget, og jeg er bange for, at det ene forslag efter det andet fremskynder koncentrationen, det man kalder strukturudviklingen, hvilket vil resultere i, at de små avlere kommer ud af produktionen.

KL 21.05

Det kan det her også være med til, hvis ministeren bruger sin bemyndigelse med hård hånd. Men det kan være, vi kan få et tilsagn fra ministeren om, at hun ikke vil gøre det sådan, eller at ministeren vil være med til at differentiere mellem små og store avlere. Det kan da være. Jeg

håber naturligvis, at udvalgsbehandlingen vil give en fornuftig løsning på det her. Det ville være dejligt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):
Kristendemokraterne er overordnet positive over for ønsket om at forenkle lovgivningen ved dette forslag og samle en række gældende love i en enkelt lov. Man kan så altid diskutere, på hvilken måde forskellige love skal struktureres, og hvilket signal man sender ved at strukturere lovgivningen på en bestemt måde.

I forhold til de nye bestemmelser, som er indeholdt i lovforslaget, er vi ganske positive over for de fleste. Jeg vil gerne nævne, at vi især er glade for præciseringen af, at den, der holder dyr, også bærer ansvaret for, at lovgivningen overholdes, ligesom vi er glade for den forhøjede strafferamme samt muligheden for at frakende retten til dyrehold.

Kristendemokraterne finder det derimod meget problematisk, at mange af de nye bestemmelser handler om at give ministeren hjemmel og så håbe på det bedste. Det er en uskik, at man forventer, at vi i landets Folketing skal stemme for lovforslag, der i så udstrakt grad undlader at præcisere, i hvilken retning hjemlen vil blive brugt.

Et specielt eksempel på dette er bestemmelsen om, at vilkårene for anvendelse, omsætning, indførsel og udførsel af genmodificerede dyr udvides til også at omfatte klonede dyr. Vi finder det nærmest helt utroligt, at ministeren regner med en blankocheck til at flytte de etiske grænser inden for fødevarerområdet, førend videnskabsministerens påtænkte lovgivning vedrørende kloning har været behandlet.

Det fremgår hverken af bestemmelsen i § 11 eller af bemærkningerne til denne, hvorvidt og i hvilket omfang ministeren vil benytte sig af muligheden for at tillade udsætning af klonede dyr til produktionsformål, og hvilke regler det skal ske ud fra, for som det står nu, skal det jo først senere aftales med videnskabsministeren. Indtil da skal vi altså stole på, at ministeren ikke gør noget uigenkaldeligt dumt.

Vi vil derfor gerne høre, om ministeren har gjort sig nogle etiske overvejelser i forhold til den hjemmel, § 11 vil give ministeren, herudover redegøre nærmere for, hvilke regler ministeren vil indføre i medfør af § 11. Endelig vil vi

gerne vide, hvorfor ministeren ikke har sendt lovforslaget i høring hos Dyreetisk Råd.

Selv om Kristendemokraterne finder det meget fint, at man vil samle forskellige love i et lovforslag, kan vi på ingen måde støtte et forslag, der laver en etisk revolution ad bagvejen. Vi kan ikke støtte et forslag, hvor etikken først vedtages efterfølgende. Kristendemokraterne vil selvfølgelig gå positivt ind i udvalgsarbejdet og stille spørgsmål til det, som jeg her har skitseret.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):
Også Det Radikale Venstre ser overordnet positivt på at få samlet lovgivningen i en forhåbentlig også mindre bureaukratisk lovgivning og vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Vi har nogle af de samme betænkeligheder, som der er peget på med hensyn til, hvor meget bemyndigelse man kan give på forhånd, og der er også en række af de høringssvar, der allerede er kommet, som vi mener kan give grund til overvejelse i udvalgsarbejdet. Men overordnet set en positiv tilkendegivelse.

Det er klart, at som lovgivere står vi jo her – så meget synes jeg dog, man skal give hr. Keld Albrechtsen, og det har vi jo altid gjort – i en afvejning af på den ene side hensynet til hygiejnen og dyrevelfærden derude og på den anden side, hvor meget bureaukrati og snærende regler man skal låse landmændene ind i. Det tror jeg er en bekymring, vi alle sammen deler, og det gælder i og for sig både små og store brug. Det bør vi selvfølgelig også nøje overveje, når vi slår søm i den her lovgivning.

Men herfra et tilsagn om at gå positivt ind i behandlingen. Det gælder også for det lovforslag, vi skal behandle om lidt, nemlig L 101.

Kl. 21.10

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):
Med risiko for, at hr. Keld Albrechtsen kommer igen, så vil jeg godt kvittere for det underholdende moment i hr. Keld Albrechtsens indlæg. Men samtidig bliver jeg nødt til at sige, at det er noget forfærdeligt sludder. For alle de problemer, hr. Keld Albrechtsen rejser, har intet med det her lovforslag at gøre.

Det her lovforslag handler ikke om dyrevelfærd, det er justitsministerens ressortområde. Det her forslag handler om de områder, som Fødevarerministeriet dækker, nemlig kontrol af dy-

revelfærd. Bare for at bringe det helt på det rene. I øvrigt led også hr. Henrik Dam Kristensen og hr. Kristen Touborg af den samme forvirring omkring ressortfordelingen på de her to områder. Men det mener jeg vi kan sortere fra på nuværende lidt sene tidspunkt.

Bare et par korte bemærkninger til nogle af ordførernes indlæg.

Til hr. Henrik Dam Kristensen: Med hensyn til den rapport om udsætning af vildt, som Dyrenes Beskyttelse har lavet, vurderer vi i øjeblikket, om det på basis af den rapport vil være nødvendigt at justere i de gældende regler. Så det er udtryk for en imødekommenhed over for de bemærkninger, der faldt. Det er også det samme til hr. Kristen Touborg.

Blot måske en lille bemærkning i forbindelse med Newcastle disease. Sagen var jo den, at spredningen specifikt i det sønderjyske område skete så ukontrolleret, fordi det måske var en handel efter jyske metoder, nemlig uden bilag. Derfor kunne vi ikke spore den handel, der var foregået med høns på det tidspunkt, og derfor kunne vi ikke finde tilbage. Det var det, der var hele problemet, og det, der gav os et voldsomt besvær i forbindelse med Newcastle disease.

Men jeg vil godt sige tak for den langt overvejende støtte, der har været til forslaget. Jeg skal i hvert fald fra min side tilsige en hurtig og effektiv udvalgsbehandling, hvor vi også vil få lejlighed til at drøfte nogle af de spørgsmål, som hr. Mogens Nørgård Pedersen rejste omkring § 11.

Jeg tænkte det nok.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det har afstedkommet en kort bemærkning fra hr. Keld Albrechtsen, men der er smil på læben, så det går nok.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren havde naturligvis ret i, at den risiko forelå, at jeg ville bede om ordet igen. Men det var nu først og fremmest, fordi jeg et øjeblik frygtede, at ministeren ikke ville svare på det indlæg, hr. Mogens Nørgård Pedersen holdt, for den paragraf, der er omkring kloning og genmodificerede, gensplejsede ting, er jo en dybt alvorlig paragraf, hvis den er ment på den måde, at der dermed er åbnet for, at ministeren kan bestemme, at vi f.eks. kan have klonede dyr i produktionen i Danmark. Det kræver en alvorlig uddybning, det er indlysende.

Så vil jeg bare sige, at de paragraffer, der er om registrering af producenter, de står altså i det her lovforslag, og det, min kritik bl.a. går på, er, at man laver et bureaukрати for de små producenter, især de allermindste, som gør, at det i realiteten er umuligt for dem. Det er jo noget, der følger af det her lovforslag og den bemyndigelse, ministeren får.

Det er bare, for at de, der lytter til debatten, ikke skal tro, at alt det, jeg har sagt, vedrører en eller anden anden lov, som slet ikke er til behandling. Det er faktisk paragraffer, der står heri.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om dyrlæger.

Af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 26/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Kirk (V):

Der er i den senere tid konstateret mangel på konsekvens og indgriben fra dyrlægernes side. Det rettes der op på med den nye dyrlægelov.

Kl. 21.15

Loven understreger dyrlægernes ansvar for dyrenes velfærd, sundhed og hygiejne, medicin-anvendelse og andre områder, der relaterer sig til fødevarerensikkerheden.

Lovforslaget må ses i sammenhæng med det fremsatte lovforslag om hold af dyr. Den besætningsansvarliges anvendelse af veterinær medicin foreslås flyttet til lov om hold af dyr. Herved